

СОУ „Летец Христо Топракчиев“

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ

„Летец Христо Топракчиев“-гр. Божурище, област Софийска,
ПК 2227, ул. „Иван Вазов“ №10

УЧИЛИЩНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

I. Въведение

Настоящата училищна стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите училище е изработена в съответствие със Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система /2013-2020/, приета от Министерския съвет на 30 октомври 2013 г., протокол № 44.

Преждевременното напускане на училище е комплексно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Училището има ключова роля при осъществяване на дейностите между институциите за преодоляване на преждевременното напускане на образователната система. Според препоръката на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г., засягаща политиките за намаляване на преждевременното напускане на училище (2011/С 191/01), както и със стратегическата рамка на ЕС за сътрудничество в областта на образованието и обучението като „преждевременно напуснали училище“ се определят лицата между 18 и 24 години, завършили едва основно образование или по-ниска образователна степен, и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение. За целите на стратегията „отпадане от училище“ е отписването от училище на ученик до 18 годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище. Училищната стратегия изисква създаване на училищен механизъм за изпълнение, отчитане, контрол и мониторинг на резултатите от прилаганите дейности и мерки, включващ всички отговорни институции и заинтересовани страни.

II. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Броят на учениците от СУ „Летец Христо Топракчиев“, които преждевременно напускат образователната система е незначителен. Статистиката на училището от последните четири учебни години показва следните данни:

2014/2015г. – трима отпаднали ученици

2013/2014г. – един отпаднал ученик

2012/2013г. – нула отпаднали ученици

2011/2012г. – нула отпаднали ученици

Въпреки малкият брой училището прави анализ на основните причини за преждевременното напускане, за да се гарантира индивидуалния подход към всеки отделен случай.

1. Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.

2. Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания. Съществено влияние, свързано с преждеременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на децата и младежите.

3. Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, качеството на учебниците. Големият брой отсъствия, липсата на достатъчно ефективна система за контрол върху начина на воденето и отчитането им, влошената дисциплина, насилието и агресията в училище, ниските образователни резултати са също вътрешни за училищните процеси. Взаимоотношенията в детската градина и училището, неразвитото кариерно ориентиране и консултиране, неподходящият избор на училище и непривлекателността на професионалното образование и обучение са също сред важните образователни причини за преждевременното напускане на училище. Недостатъчно ефективно се използва потенциалът на учителите, педагогическите съветници и училищните психолози при оказването на психолого-педагогическа подкрепа в превенцията за напускане на училище.

4. Етнокултурни причини

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Силно действащите вътрешно групови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: отсъствие на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др. Проучвания и анализи показват, че равнището на записване във всички степени на образование при ромите е много по-ниско в сравнение с всички останали малцинствени групи.

5. Институционални причини

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно.

6. Причини, свързани със здравния статус

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини и училищата за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

Като основни причини за преждевременното напускане на ученици от СОУ „Летец Христо Топракчиев“ могат да се посочат социалните и образователните причини, вземайки под внимание профила на четиримата отпаднали ученици.

III. Човешкият ресурс за решаването на проблема за преждевременното напускане на училище

Учителите в ОУ „Летец Христо Топракчиев“ притежават висока базова квалификация, като през учебната 2016/2017 година 98% от тях са с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“. Училището разполага с психолог и педагогически съветник, както и осигурява работа на учениците с ресурсен учител по график. Училището използва програми и проекти за повишаване на образованието и квалификацията на учителите – класните ръководители, педагогическият съветник и психолог, в които обучението е насочено към теми за преодоляването на конфликтите в класа, за работа с деца в риск от напускане на училище. Училището има създаден училищен координационен съвет за справяне с тормоза в училище, във връзка с приетия „Механизъм за противодействие на училищния тормоз“. Училището има Училищно настоятелство и работи в сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на ученика, родители и общинска администрация. Прилагат се различни форми на обучение – самостоятелна и индивидуална.

IV. Финансови ресурси за намаляване на преждевременното напускане на училище

Училището осигурява:

- безплатни учебници за учениците до VII клас
- недопускане на свободни часове и работи по Национална програма „На училище без отсъствия“ – „Без свободен час“ и от бюджета на училището
- закуска и мляко/чай на всеки ученик в I – IV клас в рамките на Национална програма „За по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст“
- средства за транспорта на учениците в задължителна училищна възраст
- целодневната организация на учебния ден и столово хранене от I до VI клас като средищно училище
- квалификация на теми свързани с превенция и работа с деца застрашени от отпадане и в риск
- ресурсни кабинети, като през учебната 2015/2016 година в училището са интегрирани и се обучават 7 ученици със специални образователни потребности
- кариерно ориентиране и консултиране
- извънкласна дейност – занимания в клубове по интереси, спорт
- стипендии за ученици след завършено основно образование за учениците в затруднено социално положение, така и за ученици с отличен успех

V. Визия

СУ „Летец Христо Топракчиев“ осигурява достъп до образователната система за всяко дете в училищна възраст на територията на община Божурище. За учениците успешно положили НВО по БЕЛ и математика училището предоставя възможност за развитие в областта на новите технологии и чуждите езици, обучение в профил „Технологичен“ - Информационни технологии с разширено изучаване на английски език. Подходите за обучение съответстват на индивидуалните потребности, потенциал и цели на ученика, което осигурява успешна индивидуална и обществено-икономическа реализация.

VI. Водещи принципи при изпълнение на стратегията

Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на местната власт, гражданското общество и бизнеса в реализацията на подходите за намаляване на отпадането от училище

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели **Устойчивост на резултатите** – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати

Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за превенция на рисковете от преждевременно напускане на училище

Мониторинг и контрол – проследяване, наблюдение контрол върху изпълнението на мерките и дейностите набелязани стратегията

Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за намаляване на броя на отпадналите от училище

VII. Цели

1. Идентифициране на ученици в риск от отпадане.
2. Идентифициране на местните рискови фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Намаляване на броя на ученици в риск от отпадане.
4. Определяне на училищен екип за работа с ученици в риск от отпадане.
5. Привличане на различни партньори и публична подкрепа – НПО, община, културни институции, спортни клубове – за работа с ученици в риск от отпадане.
6. Приобщаване на родителската общност.

VIII. Очаквани резултати

1. Намаляване на броя на отпадналите ученици.
2. Създаване на ефективни партньорства.
3. Създаване на позитивна образователна среда.
4. Интегриране на ученици със СОП и ученици от етнически малцинства.
5. Повишаване на интереса към учебното съдържание.

IX. Училищен план и мерки за намаляване броя на учениците в риск от отпадане

1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения.
2. Прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето и ученика като партньор в образователния процес.
3. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище.
4. Повишаване участието и ангажираността на родителите, чрез включването им в училищния живот.
5. Повишаване привлекателността на класното ръководство и ролята на класния ръководител за индивидуално консултиране.
6. Изграждане и прилагане на практиката „ученици-наставници“ за функциониране на сплотена училищна общност, основана на екипна работа, взаимна подкрепа и солидарност.
7. Своевременно писмено уведомяване на родителите за допуснати отсъствия.
8. Ежемесечно актуализиране на електронния дневник в сайта на училището.
9. Осъществяване на непрекъсната комуникация между учители - педагогически съветник – ученици и родители – ръководство.
10. Ангажиране на ученическите парламенти с дейности за интервенция при преждевременно напускане на училище.
11. Прилагане на законовите процедури от страна на общинската администрация върху децата и учениците в задължителната училищна възраст, както и върху техните родители, за изпълнение на задълженията им за осигуряване на редовно посещение в училище.
12. Информиране на община Божурище за ученици в риск от отпадане, с цел изпълнение на задълженията на кмета относно налагането на административни санкции на родителите на децата и учениците в задължителната училищна възраст, които не посещават училище.
13. Спазване на нормативната уредба за прилагане на наказания на ученици по чл.139 от ППЗНП.
14. Подаване на ежемесечна справка/информация към дирекция “Социално подпомагане“, за ученици допуснали 5 неизвинени отсъствия.
15. Осъществяване на комуникация и писмена кореспонденция с Община Божурище, дирекция “Социално подпомагане“, гр. Костинброд, отдел “Закрила на детето“, Костинброд, Детска педагогическа стая, Център за обществена подкрепа, гр. Костинброд.
16. Създаване на училищен екип който да работи съвместно с родителите, органите за закрила правата на детето и органите за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, както и с училищния координационния съвет.
17. Прилагане на превантивни мерки, включващи всички възможности на ниво - паралелка, училище, общност.
18. Изготвяне на индивидуални програми за психологопедагогическо въздействие на ученика.
19. Допълнителна работа с учениците по време на учебните занятия и през ваканциите.

20. Осигуряване на извънкласни и извънучилищни дейности, съобразени с образователните потребности и с интересите на ученика.
21. Консултации с педагогическия съветник и училищния психолог.
22. Продължаване на работата на училищната комисия за определяне на критерии за отпускане на стипендии.